

Ny måde til at bestemme hvedens optimale N-behov er mere præcis

Ny strategi i hvede: Kvælstoffet skal tredeles - og sidste tildeling skal først ske, når fanebladet kan ses midt i maj. N-mængden bestemmes via satellitmålinger. Sådan lyder Seges nye anbefaling.

Af Merete Hattesen

Forsøg har vist, at satellitmålinger af biomassen kan bruges til at fastlægge kvælstofbehovet i vinterhvede. Seges har på baggrund af resultaterne udviklet en kvælstofmodel i CropManager, der giver en mere nøjagtig fastsættelse af kvælstofbehovet i vinterhvede. De forventer, at den kan blive anvendt på en stor del af hvedearealet. Det fortæller chefkonsulent Leif Knudsen fra Seges Innovation.

- Ideen bag den nye model er, at det skal være enklere og uden krav til landmanden i form af besværlige nul-vinduer eller maks-vinduer. Det vigtigste er en tredeling af kvælstofmængden. Og den samlede tildeling af kvælstof skal afpasses med behovet ved tredje tildeling midt i maj. Beregningen af restbehovet sker ud fra satellitmålinger, fortæller han.

- Man kan dog også bruge Yara N-sensor, der fungerer fuldkommen på samme måde som satellitbillederne. Scanningen med Yara N-sensor er måske endda bedre end satellitmålingerne. Men i forsøgene er ikke målt med sensoren, og derfor kan modeller baseret på

Ny N-strategi i hvede

- **Primo marts:** 40-60 kg N pr. ha.
- **Medio april:** Restbehovet minus 30-50 kg N pr. ha, som gemmes til sidste tildeling.
- **Medio maj (st. 37):** Restbehov bestemmes ud fra satellitmålinger.

Yara-N-sensor og satellit ikke sammenlignes, fortæller Leif Knudsen.

Kræver kun forventet udbytte og satellitfotos

Modellen bygger på 61 forsøg med stigende N-mængder til vinterhvede fra 2019-2021.

- Det eneste man skal bruge til at fastsætte den optimale N-mængde i hveden, er satellitmålinger af biomassen i maj plus det forventede udbytte i marken. Hverken forfrugt, dyrkningshistorie, jordtype eller andre inputdata fra landmanden skal inddrages. Det er dog vigtigt, at marken er i normal vækst uden mangelsymptomer, ukrudt eller andet forstyrrende, siger Leif Knudsen.

- Modellen er indarbejdet i CropManager til brug i 2023. Det er vigtigt, at landmanden tænker den nye strategi ind fra begyndelsen. Modellen fungerer kun i et vist tidsinterval afhængig af graddage - typisk i maj, siger landskonsulent Kristian Furdal, Seges.

Sådan gør du i hvede

Strategien består i, at du tildeler 40-60 kg N per hektar til hveden i starten af marts. Midt i april tilføres restbehovet minus 30-50 kg N - som gemmes til tredje tildeling i stadie 33-37. Det er typisk midt i maj, fortæller Kristian Furdal.

- Det kan dog koste udbytte, hvis der ikke er tildelt 50-160 kilo kvælstof, der er plantetilgængeligt inden 1. maj. Det er meget vigtigt, at man ikke kommer for sent med anden N-tildeling. Ellers kan det koste dyrt, siger han. Og tilføjer, at man skal være obs på, at kvælstoftyper som urea med ureaseinhibitor, flydende gødning og husdyrgødning, hvor kvælstoffet frigives langsomt, skal anvendes tidligere.

Det skal du være obs på

Kristian Furdal gør opmærksom på følgende punkter, som

man skal være opmærksom på:

- Det er vigtigt, at du har fastsat dit forventede udbytte nogenlunde korrekt - ellers kan du komme til at gødske forkert.
- Vær opmærksom under de vejrforhold, hvor kvælstoffet er tildelt, men måske endnu ikke er optaget på grund af tørke eller kulde. Det kan give misvisende satellitfotos.
- Det er vigtigt, at der er tilgængelige satellitfotos i maj.
- Husk at tage højde for, at afgrødens biomasse kan være påvirket af andre ting end gødningen.

Sådan starter du op

Ifølge den nye strategi startes hveden altså op med 40-60 kilo N per hektar fra primo marts - alt efter vejret.

I år ser hvedemarkerne rigtig godt ud mange steder. Det milde efterårs- og vintervejr har sammen med en god etablering generelt givet kraftige og ensartede hvedemarkere. Det er god latin at gøde meget kraftige marker svagere og lidt senere her i starten for at undgå lejesæd, siger Kristian Furdal.

- Hvis vi tager udgangspunkt i hvedens satellitmålte biomasseindeks i november,

En ny, enklere og mere præcis strategi til at bestemme det optimale N-behov i hvede kræver en tredeling af kvælstoffet med sidste tildeling midt i maj.

Foto: Torben Worsøe.

skal kraftige marker (biomasseindeks over 0,7) startes op med 40 kilo N. Middel afgrøder (biomasseindeks 0,5-0,7) med 60 kilo N. Og svage afgrøder (biomasseindeks 0,4-0,5) med 80 kilo N per hektar, siger han.

På grovsandet jord må man dog ikke give mere end 40 kilo

N ad gangen her i begyndelsen på grund af risikoen for udvaskning af kvælstof.

- Hvis man bruger gylle, skal det gives til hvede senest i midten af april. Bedst omkring 1. april, så næringsstofferne kan nå at virke, inden den nye model skal bruges i maj, fortæller Kristian Furdal.

Bliv inspireret af vores magasiner og bliv klogere på dit erhverv

TraktorTech
udkommer
7 gange om året.
647 kr.
(Inkl. moms: 809 kr.)

Kvæg, Gris eller Mark
Hvert magasin udkommer
12 gange om året.
1.503 kr.
(Inkl. moms: 1.879 kr.)

**...ELLER PRØV
ET MAGASIN
DIGITALT I 30 DAGE
KUN 24,-**

(Inkl. moms: 30 kr.)

Bestil på landbrugsavisen.dk/tilbud
Gælder til og med 31. marts 2023.

I vores magasiner finder du alt fra eksperters erfaringer, vækst af erhverv, økonomi, hverdagsdrift, nytænkende i en presset hverdag, ledelse, andre landmænds udfordringer og et kig ind i fremtiden.

Bestil på landbrugsavisen.dk/magasiner